

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΟΛΥΡΑΚΗΣ

ΕΓΚΛΗΜΑ

στην Παλαιών

Πατρών

Γερμανού

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ε Π Π Η Ν Ι Κ Η Π Ο Γ Ο Τ Ε Χ Ν Ι Α

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Έγκλημα στην Παλαιών Πατρών Γερμανού**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Γιώργος Πολυράκης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κυριάκος Αθανασιάδης
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνα Λαδοπούλου
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Σταμάτιος Κοτσάτος & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ηλιόπουλος Θ. – Ροδόπουλος Π. Ο.Ε.

© Γιώργος Πολυράκης, 2011
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2011

Πρώτη έκδοση: Ιούνιος 2011, 9.000 αντίτυπα

ISBN 978-960-496-255-6

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοίου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομυχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΟΛΥΡΑΚΗΣ

ΕΓΚΛΗΜΑ

στην Παλαιών

Πατρών

Γερμανού

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΟΛΥΡΑΚΗ

ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

(θεατρικό, 1995)

ΕΚΕΙΝΗ Η ΣΤΙΓΜΗ

(μυθιστόρημα, 1996, 22η έκδοση, Φεβρουάριος 2010)

ΧΟΡΕΥΟΝΤΑΣ ΣΤΗ ΣΙΩΠΗ

(μυθιστόρημα, 1998, Βραβείο Πεζογραφίας Ελληνικής Εταιρείας Χριστιανικών Γραμμάτων, Σειρά στην τηλεόραση, στον ALPHA, 2002-2003, 36η έκδοση, Οκτώβριος 2010)

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΧΘΕΣ

(μυθιστόρημα, 2000, Α΄ Βραβείο Μυθιστορήματος Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός», 20ή έκδοση, Δεκέμβριος 2009)

Η ΚΟΡΗ ΤΗΣ ΑΝΕΜΩΝΗΣ

(μυθιστόρημα, 2001, 18η έκδοση, Δεκέμβριος 2009)

ΜΕ ΤΗΝ ΠΙΝΟΗ ΤΟΥ ΑΝΕΜΟΥ

(μυθιστόρημα, 2003, 13η έκδοση, Φεβρουάριος 2010)

ΜΑΚΡΙΝΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

(ιστορικό μυθιστόρημα, 2005, 15η έκδοση, Νοέμβριος 2010)

ΣΑΝ ΝΑ ΜΗΝ ΠΕΡΑΣΕ ΜΙΑ ΜΕΡΑ

(διηγήματα, 2006, 6η έκδοση, Δεκέμβριος 2009)

ΣΙΩΠΗΛΕΣ ΚΡΑΥΓΕΣ

(ιστορικό μυθιστόρημα, 2007, 11η έκδοση, Ιούλιος 2010)

ΟΙ ΑΕΤΟΙ ΠΕΘΑΙΝΟΥΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

(μυθιστόρημα, 2008, 6η έκδοση, Σεπτέμβριος 2009)

ΛΥΤΡΩΣΗ

(μυθιστόρημα, 1η έκδοση 1994

2η έκδοση, Ψυχογιός 2009, 7η ανατύπωση, Ιούλιος 2010)

ΔΩΡΟΘΕΑ ΝΤΕ ΡΟΠ

(μυθιστόρημα, 2010, 7η έκδοση, Φεβρουάριος 2011)

*Αφιερώνεται στους συμμαθητές μου
στη Στρατιωτική Ιατρική Σχολή:
σ' εκείνα τα παιδιά που μαζί ονειρευτήκαμε.*

Τα πρόσωπα και τα γεγονότα που αναφέρονται σε τούτο το βιβλίο είναι προϊόντα μυθοπλασίας και οποιαδήποτε ομοιότητα με υπαρκτά πρόσωπα ή πραγματικά γεγονότα είναι εντελώς συμπτωματική. Όμως τα γεγονότα που αναφέρονται στη Στρατιωτική Ιατρική Σχολή και το Στρατιωτικό Νοσοκομείο είναι πέρα για πέρα αληθινά. Να διευκρινίσω εδώ ότι «συγγραφική αδεία» μετέφερα την εποχή που γίνονταν αυτά στη Σχολή λίγο πιο κοντά προς τη σημερινή. Ελπίζω να μου συγχωρήσουν οι αναγνώστες μου αυτή τη μικρή «μεταφορά» που έγινε χάριν της αβίαστης αφήγησης.

Πολλές φορές, τους μήνες και τα χρόνια που ακολούθησαν, ο Άγγελος Μάνεσης αναλογίστηκε ότι δε θα είχε γίνει τίποτε απ' όλα όσα ακολούθησαν εάν δεν είχε μιλήσει με την Κέλλυ Μαυρογιάννη, την όμορφη γειτόνισσά του με τα καστανοπράσινα μάτια, εκείνο το πρωί του Γενάρη που 'χε γυρίσει εξουθενωμένος από το νοσοκομείο. Όμως η κουβέντα είχε γίνει, ο ίδιος την είχε πάρει πολύ στα σοβαρά από την πρώτη κιόλας στιγμή, κι αυτό είχε ως αποτέλεσμα να βιώσει καταστάσεις και γεγονότα που ποτέ του δε θα μπορούσε να φανταστεί...

Όλα όμως είχαν αρχίσει σαράντα οκτώ ώρες πριν από εκείνο το γενναριάτικο πρωινό. Ήταν Σάββατο. Παρά το τσουχτερό κρύο, η ηλιόλουστη μέρα ήταν πολύ όμορφη κι από το προηγούμενο βράδυ είχαν κανονίσει με την Κέλλυ να πάνε το μεσημέρι στη Μηχανιώνα για φαγητό. Υπήρχε βέβαια ένα πρόβλημα, όμως αυτό ήταν μια κατάσταση παγιωμένη εδώ και έξι μήνες και προβλεπόταν ότι θα εξακολουθούσε να υφίσταται τουλάχιστον για άλλο τόσο: το πρόβλημα ήταν ότι ο Άγγελος ήταν ο μοναδικός χειρουργός στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης από τον περασμένο Ιούλιο, καλύπτοντας τις ανάγκες και των δύο χειρουργικών κλινικών του νοσοκομείου, και ανά πάσα στιγμή θα μπορούσαν να τον

καλέσουν για κάποιο έκτακτο περιστατικό – τους τελευταίους έξι μήνες εφημέρευε συνεχώς, μέρα-νύχτα...

Ο Άγγελος κρατούσε ένα διαμέρισμα στον τρίτο όροφο μιας πολυκατοικίας επί της Παλαιών Πατρών Γερμανού, που το χρησιμοποιούσε και ως ιατρείο. Στον ίδιο όροφο έμενε και η Κέλλυ Μαυρογιάννη, διευθύντρια μάρκετινγκ σε μια μεγάλη εταιρεία. Το βράδυ εκείνης της Παρασκευής, ο Άγγελος έπεσε στο κρεβάτι με πολύ καλή διάθεση, ανυπομονώντας να ξημερώσει και να φτάσει το μεσημέρι. Με την Κέλλυ έβγαιναν αρκετά συχνά τον τελευταίο καιρό, ωστόσο την αυριανή έξοδό τους την περίμενε με ξεχωριστή προσοχή και με γλυκό χτυποκάρδι.

«Γιατί άραγε;» είχε αναρωτηθεί ψιθυριστά μόλις είχε σβήσει το φως.

Ήξερε την απάντηση: επειδή είχε δει κάτι αλλιώτικο στα μάτια και την έκφρασή της καθώς της έλεγε την ώρα που την καληνύχτιζε: «Θα 'θελα να ήταν αύριο Μάιος για να μπορούσες να φορέσεις εκείνο το τιρκουάζ φουστάνι που σε κάνει τόσο αιθέρια... σαν να 'σαι η Άνοιξη προσωποποιημένη...» Κι έπειτα από μια-δυο στιγμές είχε προσθέσει: «...Και με τα καστανά μαλλιά σου να πέφτουν στους ώμους σου, έτσι όπως τα κάνεις λεπτούς βοστρύχους...» Την είχε πρωτοδεί μ' εκείνο το φόρεμα λίγους μήνες πριν, στις αρχές του Σεπτεμβρη, κι είχε μείνει έκθαμβος. Είχαν γνωριστεί κατά τα τέλη Αυγούστου, όταν η Κέλλυ νοίκιασε το διαμέρισμά της. Ο Άγγελος είχε εντυπωσιαστεί από την εμφάνιση και την προσωπικότητά της, η σκέψη της και μόνο τον γοήτευε, και αργότερα, ένα απόγευμα του Νοέμβρη, της τηλεφώνησε, χαμογελώντας προκαταβολικά με την έκπληξή της.

«Χρόνια πολλά», είπε μόλις εκείνη απάντησε στην κλήση του και παραξενεύτηκε που πέρασαν αδικαιολόγητα κάποιες

στιγμές σιγής: το μόνο που έφτανε στ' αυτιά του από την άλλη άκρη της γραμμής ήταν η ανάσα της.

«Χρόνια πολλά; Ευχαριστώ, όμως προς τι η ευχή;»

Τηλεφωνούσε από το γραφείο του και το ημερολόγιο ήταν μπροστά του, δίπλα στην τηλεφωνική συσκευή: ήταν οκτώ Νοεμβρίου.

«Δε γιορτάζετε σήμερα;» ρώτησε, νιώθοντας τη διάθεση να γελάσει. Μέχρι πριν λίγο ήταν σίγουρος ότι το Κέλλυ ήταν υποκοριστικό του Αγγελική.

Άκουσε καθαρά το κρυστάλλινο γέλιο της.

«Κατάλαβα, και σας ευχαριστώ πολύ, όμως δε με λένε Αγγελική. Το όνομά μου είναι Βασιλική». Μιλούσαν ακόμη στον πληθυντικό.

«Α!» Τα είχε χάσει, σαν να 'χε κάνει κάποιο πολύ σοβαρό λάθος.

Εκείνη κατάλαβε το σάστιμά του και γέλασε πάλι.

«Σας ευχαριστώ πάντως για τα χρόνια πολλά. Καλοδεχούμενη η ευχή και πολύ ευγενικό εκ μέρους σας. Αφού μου ευχηθήκατε λοιπόν, δέχομαι τις ευχές σας όπως θα τις δεχόμουν αν γιόρταζα και χρωστάω κέρασμα».

Το ίδιο βράδυ βγήκαν έξω για πρώτη φορά...

Μ' αυτές τις σκέψεις τον πήρε ο ύπνος.

Κοιμόταν ακόμη βαθιά όταν το κουδούνισμα του τηλεφώνου τον ξύπνησε απότομα. Άπλωσε το χέρι και, πριν σηκώσει το ακουστικό, η ματιά του έπεσε στο ρολόι πάνω στο κομοδίνο του: επτά παρά είκοσι πέντε. Σήκωσε το ακουστικό.

«Εμπρός;...»

«Κύριε εφημερεύων, φέρανε ένα βαρέως πάσχων».

Γνώρισε τη φωνή. Ήταν ένα αγνό, σχεδόν αγράμματο παιδί από κάποιο ορεινό χωριό, που όταν ήρθε η σειρά του να πάει στο στρατό τον κατατάξανε στο Υγειονομικό για να γίνει νοσοκόμος. Πέρασε έξι εβδομάδες εκπαιδευόμενος

στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών, χρονικό διάστημα κατά το οποίο η μόνη «εκπαίδευση» που έκανε ήταν να φέρνει την «πάπια» σε όποιον άρρωστο δεν μπορούσε να σηκωθεί απ' το κρεβάτι του κι ύστερα να πηγαίνει και να την αδειάζει στην τουαλέτα. Έπειτα, ένα πρωί, του είπαν: «Τώρα είσαι έμπειρος νοσοκόμος», και τον τοποθέτησαν στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης, να εκπαιδεύει με τη σειρά του τους καινούργιους.

Ο ύπνος έφυγε μεμιάς από τα βλέφαρα του Άγγελου.

«Τι έχει, βρε Παντελή, αυτός ο βαρέως πάσχων;»

«Δεν μπορεί ν' ανοίξει τα μάτια του».

Ω Θεέ μου, τι θέατρο θα πέφτει πάλι εκεί, σκέφτηκε αμέσως. Από τότε που τελείωσε τη σχολή, είχε καταλάβει ότι το πρώτο που είχε να κάνει ο στρατιωτικός γιατρός ήταν να ξεχωρίσει τους αληθινά αρρώστους από εκείνους που υποδύονταν τον άρρωστο.

«Καλά, καλά... Παντελή, βρες τον εφημερεύοντα βοηθό της χειρουργικής να με ενημερώσει, αφού όμως τον εξετάσει πρώτα».

Ο εφημερεύων βοηθός ήταν στο δεύτερο έτος της ειδικότητας, πολύ μελετηρός και με κάποια σχετική πείρα. Μισή ώρα αργότερα δέχτηκε το τηλεφώνημά του.

«Κύριε επίατρε, πρέπει να έρθετε. Η κλινική εικόνα και η ακτινογραφία συνηγορούν για διάτρηση στομάχου».

Ο Άγγελος ετοιμάστηκε σε λιγότερο από δέκα λεπτά. Την ώρα που έβγαινε από το διαμέρισμά του, αναρωτήθηκε αν θα έπρεπε να ενημερώσει την Κέλλυ. Ωστόσο, μέσα από το δικό της διαμέρισμα δεν έφτανε ο παραμικρός θόρυβος. *Θα κοιμάται ακόμη*, σκέφτηκε μπαίνοντας στο ασανσέρ. *Άλλωστε δε θ' αργήσω... το πολύ σε μία-μιάμιση ώρα θα έχω επιστρέψει...* Εκείνες τις στιγμές, δεν μπορούσε καν να φανταστεί τι επρόκειτο να αντιμετωπίσει μες στο Σαββατοκύριακο...

Είχε τελειώσει το χειρουργείο κι έπινε τον πρώτο καφέ της ημέρας, όταν στ' αυτιά του έφτασε ήχος σειρήνας ασθενοφόρου. Σηκώθηκε και πλησίασε το παράθυρο. Ένα-δυο λεπτά αργότερα, το όχημα έμπαινε στην αυλή και σταματούσε απότομα μπροστά στην κύρια είσοδο. Ύστερα, οι νοσοκόμοι κατέβασαν γρήγορα δύο ασθενείς πάνω σε φορεία και χάθηκαν από το οπτικό του πεδίο.

«Εμφραγματίες;» αναρωτήθηκε ο αναισθησιολόγος δίπλα του.

«Δύο μαζί; Ταυτόχρονα; Μάλλον για μας είναι...» είπε ο Άγγελος, νιώθοντας ξαφνικά να χαλάει η διάθεσή του, και πολύ γρήγορα αποδείχτηκε ότι είχε μαντέψει σωστά. Επρόκειτο για ένα ανδρόγυνο, δύο ηλικιωμένους ανθρώπους, που είχαν πέσει θύματα τροχαίου ατυχήματος καθώς το αυτοκίνητό τους είχε ξεφύγει από την πορεία του και είχε ανατραπεί. Και οι δύο είχαν εσωτερική αιμορραγία.

Χωρίς χρονοτριβή, ο Άγγελος τηλεφώνησε στην Κέλλυ, εξηγώντας της την κατάσταση που είχε διαμορφωθεί έτσι απρόοπτα, και ύστερα τη ρώτησε αν ήθελε να έβγαιναν το βράδυ για φαγητό, μιας και το μεσημέρι ήταν πια εντελώς αδύνατον. Εκείνη δεν είχε αντίρρηση, ωστόσο υπήρχε κάτι στον τόνο της φωνής της που φανέρωνε την απογοήτευσή της.

Ο Άγγελος άφησε το ακουστικό στη θέση του κι απόμεινε συλλογισμένος. Μπροστά στα μάτια του ξαναζωντάνευαν οι πιο μικρές κινήσεις της, το χαμόγελό της, η έκφραση που είχαν τα μάτια της όταν μιλούσαν οι δυο τους, λες και τα λόγια που αντάλλαζαν, όσο κοινά κι αν ήταν, είχαν ένα ιδιαίτερο νόημα, που εκτός απ' αυτούς τους δυο δε θα μπορούσε κανείς άλλος να το καταλάβει. Μ' έναν περίεργο μηχανισμό της σκέψης, θυμήθηκε ένα απόγευμα κοντά στα μέσα Νοεμβρίου που το τηλεφώνο χτύπησε πάνω στο γραφείο του κι όταν σήκωσε το ακουστικό ξαφνιάστηκε ευχάριστα ακούγοντας τη φωνή της.

Του έλεγε ότι μόλις είχε κατέβει από το αεροπλάνο στο αεροδρόμιο της Ρώμης, όπου χρειάστηκε να πάει εντελώς απρόοπτα για δουλειές της εταιρείας της. Είχε απομείνει άφωνος όταν έκλεισε η γραμμή, νιώθοντας ξαφνικά ένα ανεξήγητο κενό μέσα του. Είχε να τη δει δυο μέρες όλες κι όλες, ωστόσο οι οικείοι ήχοι που έφταναν από το διαμέρισμά της φανέρωναν την παρουσία της – και τώρα, από τη μια στιγμή στην άλλη, την ένιωθε τόσο μακριά του. «Μου τηλεφώνησε», είπε και η φωνή του ακούστηκε αλλαγμένη στα ίδια του τ' αυτιά. «Μου τηλεφώνησε...» Ξαναείπε κι ήταν χαρούμενος και λυπημένος μαζί...

Από τους δύο τραυματίες η γυναίκα ήταν σε βαρύτερη κατάσταση και την πήρε πρώτη στο χειρουργείο. Ύστερα πήρε τον άντρα της, όμως πριν τελειώσει την εγχείρηση τον ειδοποίησαν ότι είχε μεταφερθεί στο νοσοκομείο ένα ακόμη έκτακτο περιστατικό – «πιθανή περιτονίτις», έγραφε το συνοδευτικό του – κι ύστερα κι άλλο... κι άλλο... Λίγο πριν από τα μεσάνυχτα, ο αναισθησιολόγος αντικαταστάθηκε από κάποιον συνάδελφό του, ο ίδιος όμως δεν υπήρχε δυνατότητα να αντικατασταθεί: δεν υπήρχε δεύτερος χειρουργός. Είχε περάσει περισσότερο από δεκαπέντε ώρες στο χειρουργείο, με ολιγόλεπτα διαλείμματα ανάμεσα στα συνεχόμενα χειρουργεία, και δεν είχε βάλει τίποτα στο στόμα εκτός από καφέδες. Γύρω στα μεσάνυχτα, μία από τις αδελφές νοσοκόμες τον ρώτησε αν ήθελε να φάει τίποτα για να στυλωθεί, και της απάντησε ότι προτιμούσε να το αποφύγει, επειδή φοβόταν ότι εάν έτρωγε κάτι θα τον έπιανε ύπνος με τόση κούραση που είχε.

Ξημερώθηκε στο χειρουργείο, όμως αυτό που γινόταν εκείνη την ημέρα δεν είχε τελειωμό. Τα έκτακτα περιστατικά έφταναν το ένα μετά το άλλο κι ήταν επίσης το ένα βαρύτερο από το άλλο. Όλη την ημέρα κι όλη τη νύχτα που ήρθε την πέρασε έτσι. Είχε φάει μόνο δύο βραστά αυγά, είχε πει αναρίθμητους καφέδες και πότε πότε μία από τις νοσοκόμες

τού τραβούσε λίγο τη μάσκα βάζοντάς του στο στόμα ένα καλαμάκι για να πιει λίγο νερό ή χυμό την ώρα που χειρουργούσε. Είχαν αλλάξει τέσσερις αναισθησιολόγοι, εκείνος όμως είχε χάσει πια την αίσθηση του χρόνου. Λίγο μετά τις δέκα το πρωί της Δευτέρας, την ώρα που τελείωνε το τελευταίο χειρουργείο, στεκόταν με δυσκολία στα πόδια του – όμως το χειρότερο ήταν άλλο: δεν μπορούσε να σκεφτεί ούτε να κρίνει αν αυτό που έκανε ήταν σωστό ή λάθος, καθώς το μυαλό του ήταν παρακουρασμένο και οι κινήσεις του εντελώς μηχανικές. Τα χέρια του έτρεμαν καθώς έβαζε τις τελευταίες ραφές. Όταν βγήκε από το χειρουργείο, είχαν περάσει πάνω από πενήντα ώρες από την ώρα που είχε μπει: είχε ξεπεράσει προ πολλού τα όρια της αντοχής του. Παρ' όλ' αυτά, πέρασε από τους θαλάμους και από την Εντατική για να δει τους αρρώστους που είχε χειρουργήσει το τελευταίο σαρανταοκτώωρο και ύστερα πήγε γραμμή στο γραφείο του διευθυντή. Μπαίνοντας, είδε ότι μέσα βρισκόταν και ένας δημοσιογράφος, πρώτος εξάδελφος του διευθυντή.

«Κύριε Διευθυντά», άρχισε να λέει αμέσως μόλις μπήκε, «φεύγω αμέσως τώρα και πηγαίνω στο σπίτι μου...» Είδε το πρόσωπο του διευθυντή να συννεφιάζει, τον είδε να ρίχνει και μια ματιά στο ρολόι του, όμως δεν έδωσε σημασία. «...και μόλις φτάσω στο σπίτι μου θα κλείσω το τηλέφωνο και θα κοιμηθώ χωρίς διακοπή μέχρι αύριο τέτοια ώρα. Δε θα με ενοχλήσει κανείς ακόμη κι αν γίνει σεισμός και καταποντισμός. Ακόμη κι αν πέσει ατομική βόμβα».

«Φεύγεις τώρα; Θα φύγεις τώρα και θα πας να κοιμηθείς μέχρι αύριο; Τι εννοείς μ' αυτό;» ήταν το μόνο που βρήκε να πει ο διευθυντής.

«Αυτό ακριβώς που είπα. Και δε νομίζω ότι χρειάζεται διευκρίνιση».

Με τις τελευταίες λέξεις, ο διευθυντής έγινε κατακόκκινος.

«Ωραία! Πολύ ωραία! Κι αν έρθει κάποιος επείγον περιστατικό, μπορείς, σε παρακαλώ, να μου πεις τι θα το κάνουμε;» ρώτησε με επιτιμητικό ύφος.

«Δεν ξέρω. Στείλτε το στο εφημερεύον νοσοκομείο. Νομίζω ότι εφημερεύει το ΑΧΕΠΑ. Ή στείλτε το με ελικόπτερο στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο της Αθήνας. Εγώ πάντως δεν είμαι σε θέση να χειρουργήσω περισσότερο. Είμαι τόσο κουρασμένος, νιώθω το μυαλό μου τόσο παραζαλισμένο, που θα είμαι επικίνδυνος αν μπω στο χειρουργείο. Επικίνδυνος για τον άνθρωπο που θα μπω να χειρουργήσω. Κι επειδή δε θέλω να πάρω κανέναν στο λαιμό μου, θα πάω τώρα στο σπίτι μου και θα κοιμηθώ μέχρι αύριο, χωρίς διακοπή».

Ο διευθυντής έδειξε να μαλακώνει κάπως, χωρίς όμως και να το παίρνει απόφαση να αποδεχτεί αυτά που άκουγε.

«Καταλαβαίνω ότι ήταν ένα κουραστικό Σαββατοκύριακο, ωστόσο...» άρχισε να λέει, όμως ο Άγγελος τον διέκοψε.

«Καταλαβαίνετε; Όχι, κύριε διευθυντά, δεν μπορείτε να καταλάβετε. Αν ήσασταν χειρουργός, και μάλιστα ο μοναδικός σ' ένα νοσοκομείο, αν χειρουργούσατε συνεχώς επί πενήντα ώρες χωρίς μίας ώρας ανάπαυση και χωρίς να βάλετε μπουκιά στο στόμα σας παρά μόνο αναρίθμητους καφέδες και λίγες μόλις γουλιές νερό ή χυμό από το καλαμάκι που μια αδελφή σας έβαζε στο στόμα την ώρα που χειρουργούσατε, τότε ναι, θα μπορούσατε να καταλάβετε. Τώρα όμως δεν μπορείτε. Τέσσερις αναισθησιολόγοι αλλάξανε μέσα σ' αυτές τις πενήντα ώρες, εμένα όμως δεν υπήρχε κανείς να με αντικαταστήσει. Να σας θυμίσω και κάτι που είχε ειπωθεί εδώ στο γραφείο σας τον περασμένο Ιούλιο, τότε που τελείωσαν οι μεταθέσεις, έφυγαν όλοι οι χειρουργοί και με άφησαν μοναδικό χειρουργό στο νοσοκομείο; Τότε λοιπόν ο κύριος Αδαμίδης, χειρουργός κι εκείνος που είχε πάρει μετάθεση για τη Σχολή Σωμάτων, μου είχε πει, εδώ μπροστά σας, βλέποντας ότι έμενα μόνος: “Και τώρα,

Άγγελέ μου, θα πρέπει να φέρεις το κρεβάτι σου εδώ, στο νοσοκομείο». Κάντε κάτι λοιπόν και μην περιμένετε πάλι τις μεταθέσεις του Ιουνίου. Ζητήστε να φέρουν σήμερα κιόλας τον Βασίλη τον Βαλλιάνο από το Κιλκίς. Αρχίατρος είναι ο άνθρωπος, άριστος χειρουργός με μετεκπαίδευση στο εξωτερικό, εδώ κι ένα χρόνο παρακαλάει να τον φέρουν στο νοσοκομείο και η Διεύθυνση Υγειονομικού τον αφήνει να φθείρεται και να σκουριάζει. Τον έχουν τοποθετήσει σε μια μονάδα επιστρατεύσεως, να φυλάει τις σωβρακοφανέλες αυτών που θα επιστρατευτούν, αν γίνει ποτέ επιστράτευση. Κάντε κάτι όμως, και γρήγορα μάλιστα. Εγώ έχω φτάσει στα όριά μου», είπε τελειώνοντας και παίρνοντας μια βαθιά ανάσα.

Ο διευθυντής είχε καταπιεί τη γλώσσα του.

«Πόσοι χειρουργοί προβλέπεται να υπηρετούν στο νοσοκομείο;» Ο δημοσιογράφος έκανε την ερώτηση απευθυνόμενος στον διευθυντή, ωστόσο εκείνος που βιάστηκε να απαντήσει ήταν ο ίδιος ο Άγγελος.

«Οκτώ. Τέσσερις στην πρώτη χειρουργική κλινική και τέσσερις στη δεύτερη».

«Και είστε μόνος;»

«Μάλιστα. Μόνος. Εδώ και έξι μήνες»

«Γιατί; Υπάρχει έλλειψη από χειρουργούς;» Φαινόταν έκπληκτος.

«Η αλήθεια είναι», άρχισε να λέει ο Άγγελος, «ότι έμπειρους χειρουργούς έχουμε πολύ λίγους. Το παράλογο όμως είναι ότι κι αυτοί οι λίγοι που έχουν απομείνει, μόλις κλείσουν τα τέσσερα ή το πολύ πέντε χρόνια σε νοσοκομείο, μετατίθενται και κατά κανόνα πηγαίνουν διοικητές σε τάγματα Υγειονομικού, σε μονάδες επιστρατεύσεως και σε άλλες θέσεις, νεκρές πάντως για την ειδικότητά τους».

«Γιατί συμβαίνει αυτό;» ρώτησε ο δημοσιογράφος.

Την ίδια ερώτηση του έκανε και η Κέλλυ μισή ώρα αργότερα.

«Γιατί συμβαίνει αυτό;»

Για μια-δυο στιγμές ο Άγγελος την κοίταξε σιωπηλός. Δεν πίστευε ότι θα την έβρισκε στο σπίτι της τέτοια ώρα και εξεπλάγη ευχάριστα όταν, βγαίνοντας από το ασανσέρ, είδε την πόρτα της ν' ανοίγει κι εκείνη να εμφανίζεται στο άνοιγμα, σαν να τον περίμενε. Τώρα ήταν καθισμένος στο σαλόνι της μ' ένα φλιτζάνι ζεστό καφέ μπροστά του και κάμποσα μικρά κρουασάν με σοκολάτα που εκείνη ήξερε ότι του άρεσαν. Ναι, σίγουρα τον περίμενε, σκέφτηκε ξανά κι αναρωτήθηκε γιατί δεν είχε πάει στη δουλειά της.

«Αυτό συμβαίνει επειδή είναι δύσκολο να είσαι χειρουργός στο στρατό, κυρίως λόγω των συχνών μεταθέσεων που είναι διπλά επιζήμιες για έναν χειρουργό. Πρώτον διότι μπορεί να βρεθεί για ένα έως τρία συνεχόμενα χρόνια σε κάποια μονάδα του Υγειονομικού εκτός νοσοκομείου και συνεπώς εκτός χειρουργείου, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, και δεύτερον επειδή με τις συχνές μεταθέσεις δεν μπορεί να βγάλει χρήματα. Για να φτιάξεις όνομα ως χειρουργός σε μια πόλη και να αρχίσει να σε εμπιστεύεται ο κόσμος πρέπει να περάσουν ένα με δυο χρόνια από τη στιγμή που θα ανοίξεις το ιατρείο σου. Όταν όμως μετατίθεσαι κάθε τρία-τέσσερα χρόνια, δεν μπορείς να δεις προκοπή. Για να αποφασίσεις λοιπόν να γίνεις χειρουργός στο στρατό, σημαίνει ότι την αγαπάς πολύ αυτή την ειδικότητα, ότι είσαι κυριολεκτικά ερωτευμένος μαζί της ώστε να παραβλέψεις τις δύο αρνητικές παραμέτρους που προανέφερα. Παλιότερα υπήρχαν πολλοί που διέθεταν αυτά τα χαρακτηριστικά, από κάποια στιγμή όμως και μετά γίνονταν όλο και πιο λίγοι, μέχρι που έφτασε η στιγμή που δεν πήγαινε κανείς να γίνει χειρουργός. Αυτός είναι ο λόγος που έχουν απομείνει ελάχιστοι έμπειροι. Αλλά και αυτοί μετατίθενται και τοποθετούνται σε διοικητικές θέσεις εκτός νοσοκομείου, για να

κάνουν τον περίφημο –και αχρειαστο, κατά τη γνώμη μου– χρόνο διοικήσεως, χωρίς να εξετάζεται αν αυτοί που μένουν πίσω θα μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες των νοσοκομείων. Αυτός είναι ο λόγος που εδώ και έξι μήνες έχω μείνει μόνος».

Η Κέλλυ δεν πίστευε στ' αυτιά της.

«Να τα γράψεις αυτά!» είπε ξαφνικά και η θέρμη της φωνής της τον ξάφνιασε. «Γράψ' τα, όπως μου τα είπες. Γράψ' τα για να τα ανακοινώσεις σε κάποιο συνέδριο. Ίσως ταρακουνηθούν κάποιοι, αν λάβουν δημοσιότητα όσα ξέρεις. Αλλά και μόνο για να τα θυμάσαι μετά από πολλά χρόνια, αξίζει τον κόπο να τα γράψεις. Να τα γράψεις λοιπόν».

Εκείνος την άκουγε σιωπηλός. Κι απρόσμενα μια λάμψη φάνηκε στα μάτια του.

«Θα τα γράψω!» είπε ζωηρά. Την άλλη στιγμή έγειρε πάλι το κεφάλι πίσω, κλείνοντας τα μάτια. «Δεν αντέχω άλλο. Θέλω να κοιμηθώ...» είπε με φωνή που μόλις κι ακούστηκε.

Η Κέλλυ άρχισε να νιώθει περίεργα. Τον έβλεπε τόσο κουρασμένο, τόσο αδύναμο. Για μια στιγμή είχε την αίσθηση ότι μπροστά της βρισκόταν ένα κουρασμένο παιδί, και η αίσθηση αυτή έκανε να ξεχειλίσει η τρυφερότητα από μέσα της. Όμως ήταν μια τρυφερότητα αλλιώτικη και πρωτόγνωρη. Σαν μητρική.

Ο Άγγελος ξύπνησε απότομα, άναψε μηχανικά το φως στο κομοδίνο και για αρκετές στιγμές κοίταξε γύρω με βλέμμα απλανές. Τα πάντα μέσα στην κρεβατοκάμαρα του ήταν γνωστά, μα ταυτόχρονα και τόσο άγνωστα για το παρακουρασμένο ακόμη μυαλό του: το κρεβάτι, τα κομοδίνα δεξιά και αριστερά, η συνηθισμένη διάταξη των λιγοστών επίπλων, το κενό ανάμεσα στους τοίχους. Κι ο ίδιος ένιωθε σαν ξένος σε τούτο το χώρο, κι ας ήταν δικός του...

Ο θόρυβος από κάποιο αντικείμενο που σύρθηκε στο πάτωμα του από πάνω διαμερίσματος τον ξύπνησε για τα καλά και τότε μόνο συνειδητοποίησε ότι αυτό που είχε διακόψει απότομα τον ύπνο του ήταν ένας άλλος θόρυβος, σαν αυτόν που κάνει ένα μεγάλο βάζο που πέφτει από ψηλά και γίνεται κομμάτια – μόνο που εκείνη τη στιγμή δεν κατάλαβε τι ήταν αυτό. Μέσα σε λίγα λεπτά η νύστα κύλησε από τα βλέφαρά του, η σκέψη του γύρισε στο εφιαλτικό Σαββατοκύριακο που είχε περάσει και, ρίχνοντας μια ματιά στο ρολόι, είδε ότι ήταν περασμένες δέκα. Άδραξε το τηλέφωνο από δίπλα του, κάλεσε το νοσοκομείο και βεβαιώθηκε ότι όλοι οι άρρωστοι που είχε χειρουργήσει ήταν καλά – όμως δε ρώτησε αν τις ώρες που είχαν μεσολαβήσει είχε μεταφερθεί και κάποιο άλλο έκτακτο περιστατικό και πώς το είχαν χειριστεί... Ύστερα, ξανάκλεισε το φως, χασμουρήθηκε και τεντώθηκε πάνω στο κρεβάτι του. Όμως, πριν περάσουν λίγα λεπτά, συνειδητοποίησε ότι ο ύπνος είχε φύγει για τα καλά από πάνω του. Τα μέλη του πονούσαν ακόμη και τα ένιωθε πιασμένα από την πολύωρη ορθοστασία. *Καλά που είμαι νέος ακόμη και αντέχω, σκέφτηκε.*

«Νέος;» ψιθύρισε τότε μέσα στην ησυχία του δωματίου. «Είμαι ήδη τριάντα εννέα, θα τα κλείσω στις δεκαεφτά του μήνα που θα μπει...» Μόλις είπε αυτά τα λόγια, μελαγχόλησε. *Τον άλλο μήνα θα μπω στα σαράντα, σκέφτηκε κι ήταν σαν να φοβόταν να εκφράσει φωναχτά τη σκέψη του...*

Ένας βαθύς αναστεναγμός ξέφυγε από το στήθος του. Ήταν κάπου είκοσι ένα χρόνια από τότε που έχασε τη μητέρα του. Αυτό το περιστατικό ήταν τόσο μακρινό, όμως δεν είχε χάσει ποτέ τη σημασία του. Ο πατέρας του είχε πεθάνει όταν ήταν στα έξι του μόλις χρόνια, όμως ο Άγγελος ένιωσε πως ορφάνεψε όταν έχασε τη μάνα – κι ας ήταν ο ίδιος δεκαοκτώ χρονών τότε. Ευτυχώς, εκείνη είχε προλάβει να τον

δει μαθητή της Στρατιωτικής Ιατρικής Σχολής κι είχε προλάβει να τον καμαρώσει με τη στολή και το σπαθάκι. Ο Άγγελος δε θα ξεχνούσε ποτέ εκείνα τα Χριστούγεννα που πήγε στο χωριό του ως πρωτοετής. Είχε φτάσει βράδυ, το σπίτι του ήταν γεμάτο από συγγενείς, φίλους και γειτόνους, και πίσω από το τζάμι μιας κρεμασμένης στον τοίχο θολής φωτογραφίας ο πατέρας του τον κοίταζε κι ήταν σαν να γελούσαν και τα δικά του μάτια. Η μάνα του, πάντα ψύχραιμη, εκείνες τις στιγμές γελούσε ολόκληρη, όμως ο Άγγελος ήταν βέβαιος ότι μόλις θα πήγαινε στο κρεβάτι της θα πνιγόταν στα δάκρυα – μόνο που τούτα τα δάκρυα θα ήταν δάκρυα ευτυχίας. Το άλλο πρωί, στην εκκλησία, η μάνα του δεν έπαιρνε τα μάτια από πάνω του. Τον καμάρωνε έτσι όπως ήταν κομψός μέσα στη μπλε στολή του, με το σπαθάκι να κρέμεται στ' αριστερά του, και με πόνο –που παρέμενε αγιάτρευτος– θυμόταν τα χρόνια που τα ρούχα του ήταν παλιά και μπαλωμένα και τα παπούτσια του τρύπια. Και, καμαρώνοντάς τον, παρακαλούσε την Παναγία να τον προστατεύει και να τον κρατάει γερό. *Παναγιά μου, φύλαγέ μου τον. Εσύ που είσαι μάνα, προστάτευέ τον*, προσευχόταν μέσα της και ύστερα έλεγε, μέσα της πάλι, ξόρκια για το κακό μάτι, επειδή έβλεπε το φθόνο σε κάποια άλλα μάτια. Ο Άγγελος είχε γυρίσει και την είχε κοιτάξει πολλές φορές την ώρα της Θείας Λειτουργίας. Το πρόσωπό της έλαμπε από ευτυχία και υπερηφάνεια, ωστόσο στα μάτια της κρυφόπαιζε και κάτι άλλο. Ένα αγνό χαμόγελο μισάνοιξε τα χείλη του καθώς υποψιάστηκε ότι η μάνα του έπαιρνε την εκδίκησή της απέναντι σ' εκείνους και –κυρίως– σ' εκείνες που είχαν γελάσει κοροϊδευτικά όταν το καμάρι της είχε αποφασίσει να δώσει εξετάσεις στη Στρατιωτική Ιατρική Σχολή. Κανείς δεν είχε πιστέψει ότι θα τα κατάφερε κι είχαν εκφράσει χαιρέκακα τις σκέψεις τους με λόγια που έφταναν στ' αυτιά της και την πονούσαν. Ο Άγγελος δε δια-

τηρούσε ούτε την παραμικρή αμφιβολία ότι θα χαιρόντουσαν με την αποτυχία του, που άλλωστε τη θεωρούσαν σίγουρη – κάποιιοι μπορεί και να την εύχονταν κιόλας... Ωστόσο, εκείνος είχε περάσει στις εξετάσεις με την πρώτη, βουλώνοντας τα στόματα και κάνοντας πολλούς να καταπιούν τη γλώσσα τους.

Ήταν αλήθεια ότι η Στρατιωτική Ιατρική Σχολή δεν ήταν ποτέ μέσα στις προτιμήσεις του, επειδή η έννοια «στρατός» ήταν συνυφασμένη στη σκέψη του με πολλά που δεν του άρεσαν, αποτελούσε όμως μονόδρομο για την πραγματοποίηση του πιο μεγάλου ονείρου του και της μεγαλύτερης επιθυμίας του: ονειρευόταν να γίνει γιατρός και μάλιστα χειρουργός. Και άλλος τρόπος δεν υπήρχε. Μόνο αν έμπαινε στη Στρατιωτική Ιατρική θα πραγματοποιούνταν τα όνειρά του. Με τις σκέψεις αυτές έβαλε τα δυνατά του, κι όσο πλησίαζε ο καιρός για τις εξετάσεις προσπαθούσε να σκέφτεται μόνο τα θετικά στοιχεία της προσπάθειάς του. Όταν βγήκαν τα αποτελέσματα, ένιωθε ευτυχισμένος μα και λυπημένος μαζί. Κι όταν διάβαινε την πύλη της Σχολής –στις δώδεκα κάποιου Οκτώβρη–, είχε έντονα την αίσθηση ότι άφηνε την ελευθερία του από έξω.

Εκείνο τον Οκτώβρη που μπήκε στη Σχολή, ο Άγγελος δεν είχε κλείσει ακόμη τα δεκαοκτώ. Για την ακρίβεια, θα τα έκλεινε μετά από τέσσερις μήνες, στις δεκαεφτά Φεβρουαρίου, μια λεπτομέρεια που είχε και τα καλά της: αφού δεν είχε κλείσει ακόμη τα δεκαοκτώ, δεν μπορούσε να ορκιστεί μαζί με τους άλλους – και, μέχρι να έφτανε η ώρα να ορκιστεί, δεν είχαν το δικαίωμα να τον τιμωρούν όσα παραπτώματα και να έκανε. Επομένως, δε θα έχανε και καμία Κυριακή μέχρι τότε, κάτι που ήταν πολύ σημαντικό επειδή η Κυριακή ήταν η μόνη ημέρα που είχαν έξοδο από τη Σχολή και μπορούσαν να πάνε στον κινηματογράφο ή βόλτα στην πόλη. Όποιος ήταν τιμωρημένος έχανε την έξοδο και θα περίμενε την άλλη Κυριακή

για να βγει, ελπίζοντας ότι δε θα ήταν και τότε τιμωρημένος. Υπ' αυτή την έννοια, ο Άγγελος ήταν προνομιούχος που όταν μπήκε στη Σχολή δεν είχε κλείσει ακόμη τα δεκαοκτώ.

Τη χρονιά που ο Άγγελος μπήκε στη Σχολή, η έκτη και τελευταία τάξη, η λεγόμενη «διοικούσα», ήταν μία τάξη που έμεινε στην ιστορία της Σχολής με το όνομα «τα καθάρματα». Ένα όνομα απαξιωτικό μιν, που όμως εξέφραζε απολύτως την πραγματικότητα και ήταν πέρα για πέρα αποδεκτό και από εκείνους στους οποίους αναφερόταν, τους τότε εκποτεείς. Στη διάρκεια των χρόνων που πέρασαν από τότε, ο Άγγελος είχε ακούσει πολλές φορές στα νοσοκομεία γιατρούς εκείνης της τάξης να λένε με καμάρι: «Εμείς ήμασταν η τάξη των καθαρμάτων».

Από τις πρώτες κιόλας ημέρες του στη Σχολή, ο Άγγελος βρήκε το μελά του με ένα από τα «καθάρματα». Ήταν ένα μοθηρό παιδί που είχε αποτύχει την πρώτη φορά που έδωσε εξετάσεις στα δεκαοκτώ του, είχε αποτύχει και τη δεύτερη και δεν μπήκε παρά με την τρίτη –και τελευταία που είχε δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις–, όντας πια είκοσι χρονών. Μόλις λοιπόν έμαθε ότι ο Άγγελος μπήκε στη Σχολή στα δεκαεφτά, φρούαξε.

«Βρε αγγούρι, τόλμησες να μπεις στη Σχολή δεκαεφτά χρονών; Θα πεθάνεις!» ούρλιαξε στον Άγγελο, που στεκόταν μπροστά του σε στάση προσοχής. Άπλωσε το χέρι και με δύο κινήσεις ξήλωσε όλα τα κουμπιά από το πουκάμισο κι από το χιτώνιο του Άγγελου και συνέχισε φωνάζοντας τόσο δυνατά που είχε γίνει κατακόκκινος: «Τράβα να τα ράψεις όλα και σε πέντε λεπτά από τώρα να παρουσιαστείς μπροστά μου, έχοντας κουμπωμένα όλα τα κουμπιά σου και έχοντας ετοιμάσει μια επαρκή δικαιολογία γιατί μπήκες στη Σχολή δεκαεφτά χρονών ενώ εγώ μπήκα είκοσι. Αν η δικαιολογία σου δεν είναι πειστική, θα πεθάνεις!»

«Αυτή την εξήγηση μπορώ να σας τη δώσω τώρα αμέσως. Μπήκα στη Σχολή με την πρώτη ενώ εσείς με την τρίτη, επειδή προφανώς είμαι πολύ πιο έξυπνος από εσάς».

Το «κάθαρμα» κόντεψε να πάθει αποπληξία ακούγοντας το «αγγούρι» να του μιλάει με αναίδεια και χωρίς καθόλου φόβο. Άπλωσε το χέρι, πήρε ένα οπλοπολυβόλο Μπρεν και το έτεινε στον Άγγελο.

«Σε σαράντα μέρες θα ορκιστείς, και τότε θα βλέπεις τη Θεσσαλονίκη με το κιάλι», είπε.

«Θα ορκιστώ μετά από τέσσερις μήνες και κάτι μέρες. Τότε θα κλείσω τα δεκαοκτώ. Και μέχρι τότε θα έχω έξοδο κάθε Κυριακή», είπε ο Άγγελος παίρνοντας το βαρύ όπλο.

«Αν είσαι ζωντανός μέχρι τότε, αγγούρι. Χίλιες λύτες».

Ο Άγγελος άρχισε τις «λύτες», τα βαθιά καθίσματα με τα χέρια σε ανάταση, γνωρίζοντας ότι ήταν αδύνατον να φτάσει έναν τέτοιο αριθμό. Κάποια στιγμή σταμάτησε.

«Δεν μπορώ περισσότερο».

«Συνέχισε, αλλιώς θα πεθάνεις».

«Δεν μπορώ. Αν μου πέσει το όπλο και πάθει κάποια ζημιά, δε θα φταίω εγώ».

Για μια-δυο στιγμές ο εκτοετής αναλογίστηκε αυτό το ενδεχόμενο και τις πιθανές συνέπειες.

«Υποβρύχιο! Αρχισε να κάνεις υποβρύχιο. Θα βγάζεις περισκόπιο και θα αναφέρεις τι βλέπεις».

Κάθε θάλαμος της Σχολής είχε δεκαοκτώ διπλά κρεβάτια στη σειρά. «Υποβρύχιο» ήταν ένα καψόνι κατά το οποίο ο πρωτοετής σερονόταν με την κοιλιά κάτω από τα κρεβάτια, από τη μια άκρη του θαλάμου ως την άλλη: ανάμεσα από δύο κρεβάτια «έβγαζε περισκόπιο», δηλαδή σήκωνε ψηλά το δεξί χέρι σφιγμένο σε γροθιά με τον καρπό σε γωνία προς τα εμπρός. Έτσι, λοιπόν, ο Άγγελος έπεσε μπρούμυτα κι άρχισε να σέρνεται κάτω από τα κρεβάτια και κατά διαστήματα

«έβγαζε περισκόπιο», αναφέροντας τότε «εχθρική νηοπομπή σε πέντε μίλια», τότε «μεταγωγικό με συνοδεία αντιτορπιλικών» και τότε «τίποτα ορατό στον ορίζοντα». Κάποια στιγμή βαρέθηκε και σταμάτησε να αναφέρει, ενώ συνέχισε να κάνει «υποβρύχιο» και να «βγάζει περισκόπιο».

«Λέγε τι βλέπεις, αγγούρι! Μη σταματάς!» ούρλιαξε πάλι το «κάθαρο».

«Βλέπω μια ηλίθια φάτσα με τον αριθμό έξι στις επωμίδες», είπε σιγανά ο Άγγελος, χωρίς να έχει αντιληφτεί ότι στο κρεβάτι κάτω από το οποίο περνούσε εκείνη τη στιγμή είχε ξαπλώσει ένας από τους εκτοετείς για να παρακολουθεί κρυφά τις αντιδράσεις του: μόλις άκουσε τα λόγια του περί ηλίθιας φάτσας, πετάχτηκε επάνω και σ' ένα λεπτό είχαν μαζευτεί καμιά δεκαριά εκτοετείς γύρω από τον Άγγελο.

«Αγγούρι, μόλις τώρα υπέγραψες την καταδίκη σου σε θάνατο», σφύριξε το «κάθαρο» μέσα από τα χείλη του.

Οι παλιοί σχημάτισαν ένα σφιχτό κλοιό γύρω του, ουρλιάζοντας και δυσκολεύοντάς του την ανάσα, και τον διέταξαν ν' ανέβει σ' ένα μπαούλο. Ύστερα, ξεχώρισε ένας ξερακιανός ξανθομάλλης με ξεπλυμένα μάτια, που του θύμισε τον Πίτερ Κάσιγκ σε μια ταινία που έπαιζε τον διώκτη του βρικόλακα των Καρπαθίων, τον άρπαξε από το ζωστήρα και τον ταρακούνησε.

«Ένα πράγμα μπορώ να σου υποσχεθώ, αγγούρι», είπε. «Μέχρι να έρθει η στιγμή να ορκιστείς, θα έχεις μείνει ο μισός, αν αντέξεις και δε ζητήσεις να φύγεις από εδώ μέσα. Κι όταν θα ορκιστείς, δε θα υπάρξει περίπτωση να βγεις ούτε μία Κυριακή στην πόλη. Οι μόνες φορές που θα περνάς την πύλη της Σχολής θα είναι όταν θα πηγαίνεις στο Πανεπιστήμιο για μάθημα. Αυτό κοίτα να το θυμάσαι».

Την άλλη στιγμή, ένας εκτοετής που δε θυμόταν να τον είχε ξαναδεί, μεταξύ των πολλών που έδειχναν να ηδονίζονται

βασανίζοντας τους πρωτοετείς, πλησίασε με φανερή τη διάθεση να κάνει πλάκα.

«Παιδί μου», άρχισε να λέει, «από το μπαούλο όπου είσαι ανεβασμένος, για ανάπτυξέ μας το θέμα: Ποια είναι η επίδραση της ουράς της σαρδέλας στην ελληνική οικονομία».

«Η επίδραση της ουράς της σαρδέλας στην ελληνική οικονομία είναι μέγιστη, διότι ο Έλληνας τρώει ολόκληρη τη σαρδέλα, μαζί με την ουρά της», απάντησε ο Άγγελος, για να δεχτεί τις αποδοκimasίες των εκποετών που ήταν μαζεμένοι γύρω του – μόνο εκείνος που του είχε πει να αναπτύξει το θέμα περί της ουράς της σαρδέλας αγνογόλασε...

Δύο μέρες αργότερα ο ίδιος εκείνος εκποετής μπήκε στο αναγνωστήριο των πρωτοετών, διέκοψε με μια κίνηση του χεριού τον αρχηγό (που είχε ήδη πεταχτεί όρθιος και σε στάση προσοχής είχε αρχίσει να αναφέρει: «Λαμβάνω την τιμή να αναφέρω, κύριε εκποετά, άπαντες παρόντες»), του έγνεψε να καθίσει στη θέση του, κάθισε κι ο ίδιος στην έδρα, κοίταξε για μερικές στιγμές σιωπηλός τους πρωτοετείς και ύστερα είπε:

«Δεν ήρθα να σας μιλήσω για πειθαρχία και άλλα τέτοια κουραφέξαλα. Ήρθα να σας μιλήσω για γυναίκες».

Αυτός είναι δικός μας άνθρωπος, σκέφτηκε ο Άγγελος και χαμογόλασε. Ο εκποετής το αντιλήφθηκε και κράτησε το βλέμμα πάνω του.

«Σ' άρεσε, βλέπω, το θέμα, πονηρόφατσα. Μήπως ξέρεις να μου πεις ποια ήταν η μεγαλύτερη προσωπικότητα του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου;» ρώτησε, απογοητεύοντας την τάξη, που άλλα περιόμνε.

«Ο Ουίνστον Τσόρτσιλ».

«Αγγλόφιλος είσαι, μωρέ;»

«Όχι, δεν είμαι, μα...»

«Τι μα και ξεμά; Οι μεγαλύτερες προσωπικότητες του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου ήταν ο ναύαρχος Ντένιτς, ο

διοικητής των υποβρυχίων, αυτού του τρομερού, υπέροχου και θαυμαστού όπλου, και ο στρατάρχης Ρόμελ, η Αλεπού της Ερήμου. Κάποιο βράδυ θα τα πούμε, διότι, για όποιον δεν κατάλαβε, εγώ είμαι γερμανόφιλος. Όμως στο θέμα μας τώρα. Αλλά, μιας και το 'φερε η κουβέντα, ξέρει κανείς τι κοινό έχει ένα υποβρύχιο με μια γυναίκα;»

Κανείς δε μίλησε.

«Να σας πω εγώ λοιπόν. Το υποβρύχιο είναι το πιο θαυμάσιο, το πιο υπέροχο, το πιο κομψό μα και το πιο θανάσιμο όπλο. Και η γυναίκα είναι το πιο θαυμάσιο, το πιο υπέροχο, το πιο όμορφο πλάσμα που δημιούργησε ο Πλάστης, μα και το πιο επίφοβο, το πιο θανάσιμο στους θυμούς και στο μίσος της. Ναι, είναι το πιο θαυμάσιο πλάσμα, αυτό που δίνει νόημα στη ζωή, αυτό που την κάνει όμορφη. Τι είναι η ομορφιά ενός σπάνιου λουλουδιού μπροστά στην ομορφιά της γυναίκας; Τίποτα δεν είναι. Η γυναίκα ομορφαίνει τον κόσμο, η γυναίκα ξελογιάζει, η γυναίκα κόβει την ανάσα με το κάλλος της. Ακόμη κι ο ίδιος ο Δημιουργός όταν την έφτιαχνε φαίνεται ότι ζαλίστηκε από την τελειότητα του δημιουργήματός του και δεν μπόρεσε κάποια στιγμή να κρατήσει σταθερό το χέρι του. Ακούστε πώς περιγράφει ένας παλιός φιλόσοφος τη σχετική σκηνή: “Θεέ μου μεγαλοδύναμε, που έφτιαξες τη γυναίκα και που την εμαράγκευες και που την επελέκας. Κι εκεί που την εμαράγκευες κι έφτιαχνες το κορμί της, σου ξέφυγε μια τσεκουριά κι έφτιαξες το...”»

Η τάξη δεν μπόρεσε να συγκρατηθεί και λύθηκε στα γέλια.

Μέχρι να φτάσει η μέρα που θα ορκιζόταν, ο Άγγελος φορούσε κάθε Κυριακή τη στολή εξόδου και έβγαινε για μία βόλτα στην πόλη ή για να δει ένα έργο στον κινηματογράφο, οι περισσότεροι όμως από τους συμμαθητές του έχαναν την έξοδο επειδή ήταν τιμωρημένοι. Εν τω μεταξύ, είχαν φάει και εξακολούθουσαν να τρώνε το καψόνι της ζωής τους. Οι

εκτοετείς ήταν ο ένας χειρότερος από τον άλλον. Χαίρονταν να κάνουν καιψόνι στους πρωτοετείς, να τους «τρέχουν» μέχρι σημείου εξάντλησης, να βασανίζουν ψυχολογικά τους πιο αδύναμους, ακριβώς επειδή ήταν αυτοί που υπέφεραν περισσότερο και το μόνο που δεν μπορούσαν να κάνουν ήταν να χτυπήσουν κάποιον – όχι επειδή δεν το ήθελαν αλλά επειδή ο στρατιωτικός κανονισμός ήταν αμειλικτος σ' αυτό το θέμα: χειροδικία κατά κατωτέρου στο βαθμό σήμαινε στρατοδικείο. Αυτά που έκαναν δεν είχαν καμία σχέση με την εμπέδωση της πειθαρχίας, και ο Άγγελος αναρωτιόταν πώς έγινε και συγκεντρώθηκαν όλοι σε μία τάξη. Ήταν απίστευτο, και τελικά είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι είχαν γεννηθεί έτσι. Κακόψυχος, στο βαθμό που ήταν αυτοί, γεννιέσαι, δε γίνεσαι. Μόνο αν το 'χεις μέσα σου μπορείς να βάζεις έναν ψυχικά αδύναμο και φοβισμένο πρωτοετή να τρώει φακές, ενώ έχεις διαπιστώσει ότι έχει ένα είδος αλλεργίας και μόλις τις φάει πρήζεται η γλώσσα του σε σημείο που να μη χωράει στο στόμα του, ή να αδειάζεις δύο αλατιέρες στο πιάτο με τη φασολάδα κάποιου και να τον διατάξεις να τη φάει, ξέροντας ότι θα κάνει εμετό στη συνέχεια, ή, το ακόμη χειρότερο, να διατάξεις κάποιον να τρώει δύο πιάτα φασολάδα, δύο ρέγγες και δύο τυρόπιτες και αμέσως μετά να τον βάζεις να κατεβαίνει τις σκάλες από τον τρίτο όροφο ως το ισόγειο σερόνάμενος με την κοιλιά και με το κεφάλι προς τα κάτω – ή, το πιο εξευτελιστικό απ' όλα, να βάζεις κάποιον να κάνει «παρουσιάστε με εφ' όπλου λόγχη» μπροστά στην κλειστή πόρτα της τουαλέτας την ώρα που εσύ αφοδεύεις, και στη συνέχεια να μεταβάλλεσαι σ' ένα ψοφοδεές ανθρωπάκι, όταν ο εξοργισμένος πρωτοετής πιάσει το όπλο από τον υποκόπανο και το καρφώσει στην πόρτα, με την ξιφολόγη να διαπερνά το ξύλο και να σταματά λίγα εκατοστά πριν από το πρόσωπό σου, και να βγαίνεις μαζεύοντας τα κατεβασμένα

παντελόνια σου και εκλιπαρώντας αυτόν που λίγες στιγμές πριν εξευτέλιζες να μην πει τι έγινε, επειδή, εκτός από τον δικό σου εξευτελισμό, θα έχεις να αντιμετωπίσεις και τις συνέπειες του ευτελισμού συμβόλων και θεσμών που διέπραξες και που, φυσικά, απαγορεύεται σε οποιονδήποτε να διαπράξει. Οι άνθρωποι αυτοί ήταν για λύπηση και το μόνο που τους άξιζε ήταν η περιφρόνηση.

Ο Άγγελος ορκίστηκε την ημέρα που έκλεισε τα δεκαοκτώ και την επομένη ο Νίκος, συμφοιτητής στην πολιτική ιατρική και φίλος του, του είπε ότι την ερχόμενη Κυριακή θα έκανε ένα πάρι στο διαμέρισμα που νοίκιαζε με δυο άλλους, στην πλατεία Ιπποδρομίου. «Έλα», του είπε, «από νωρίς το απόγευμα, να με βοηθήσεις στις ετοιμασίες». Εκείνη η Κυριακή ήταν η πρώτη που θα έβγαινε μετά την ορκωμοσία του και ο Άγγελος είχε προετοιμαστεί σχολαστικά για την επιθεώρηση του Σαββάτου, ώστε να μην έχει κάτι απρόοπτο που θα του στερούσε την έξοδο. Αυτός όμως που ήρθε να τον επιθεωρήσει όταν έφτασε η ώρα ήταν ο εκτοετής που είχε μπει στη Σχολή στα είκοσί του χρόνια...

«Αγγούρι», του είπε μόλις πλησίασε, «μην ελπίζεις ότι θα βγεις αύριο. Άνοιξε το μπαούλο σου».

Ο Άγγελος συμμορφώθηκε, μα ο άλλος, όσο και να προσπάθησε, δεν μπόρεσε να βρει τίποτα, ούτε στα προσωπικά του είδη, ούτε στο όπλο του, ούτε και πάνω του, για να τον βγάλει στην αναφορά. Στο τέλος όμως το βρήκε.

«Γιατί ανοιγόκλεισες τα βλέφαρα ενώ ήσουν σε στάση προσοχής; Στην αναφορά!»

Κι έτσι, την Κυριακή το πρωί ο Άγγελος βγήκε στην αναφορά, τιμωρήθηκε με περιορισμό είκοσι τεσσάρων ωρών και έχασε την έξοδο.

Στις δύο το μεσημέρι, κρατώντας τις κουβέρτες του κάτω από τη μασχάλη, ήταν παρών στο προσκλητήριο τιμωρημέ-

νων. Στη συνέχεια πήγε στο θάλαμο, άφησε τις κουβέρτες στο κρεβάτι του, βγήκε πάλι, πήδηξε από τη μάντρα και πήγε στο σπίτι του φίλου του όπου θα γινόταν το πάρτι.

«Με στολή ήρθες;» είπε εκείνος μόλις τον είδε.

«Μπορούσα να 'ρθω κι αλλιώς;»

«Καλά. Φόρεσε ένα κοστούμι δικό μου. Θα είσαι πιο άνετα».

Ο Άγγελος συμμορφώθηκε και λίγα λεπτά αργότερα ο Νίκος τού είπε, δίνοντάς του χρήματα:

«Κατέβα, σε παρακαλώ, και πάρε ένα μπουκάλι ούισκι από το ζαχαροπλαστέιο που είναι δίπλα στην είσοδο».

Την ώρα που έβγαινε από το ζαχαροπλαστέιο, με το μπουκάλι το ούισκι στο χέρι, ο Άγγελος ήθεε πρόσωπο με πρόσωπο με έναν γιατρό, τον Παναγιώτη Σωκράτους, χειρουργό με το βαθμό του λοχαγού που ήταν τοποθετημένος στη διεύθυνση σπουδών της Σχολής. Εκείνος δεν ήξερε ότι ο μαθητής ήταν τιμωρημένος, τα έχασε όμως βλέποντάς τον με πολιτικά, κάτι που απαγορευόταν αυστηρά. Ωστόσο, ο Άγγελος δεν τα έχασε και του γύρισε την πλάτη με πρόθεση να μπει στην πολυκατοικία, σαν να μην είχε συμβεί τίποτα.

«Μαθητής!» άκουσε τη φωνή πίσω του, όμως δε γύρισε. «Μαθητής!» άκουσε για δεύτερη φορά και στράφηκε, έχοντας πάρει μιαν έκφραση απορίας.

«Σε μένα μιλήσατε;» ρώτησε αθώα.

Ο άλλος άνοιξε διάπλατα τα μάτια.

«Φυσικά σε σένα μίλησα και σε ρωτώ: γιατί είσαι με πολιτική περιβολή;»

Για μια-δυο στιγμές ο Άγγελος παρέμεινε σιωπηλός, άφωνος δήθεν από έκπληξη.

«Γιατί είμαι με πολιτική περιβολή; Είσαι καλά, άνθρωπέ μου;» είπε και χωρίς άλλη κουβέντα μπήκε στην πολυκατοικία.

Στη Θεσσαλονίκη του σήμερα, μία νύχτα κοντά στο ξημέρωμα που η Παλαιών Πατρών Γερμανού είναι βυθισμένη στο σκοτάδι, ο στρατιωτικός γιατρός Άγγελος Μάνεσης από το μπαλκόνι του βλέπει στο απέναντι πεζοδρόμιο την ακίνητη σιλουέτα ενός άντρα και του δημιουργείται η εντύπωση ότι παρακολουθεί το διαμέρισμά του. Λίγο αργότερα συναντιέται μπροστά στο ασανσέρ με μίαν άγνωστη νέα γυναίκα, που του θυμίζει έντονα την ηθοποιό που πρωταγωνιστούσε στην ταινία «Δεσμώτης του Ιλίγγου» του Χίτσκοκ. Όταν ξημερώνει βρίσκεται άγρια δολοφονημένος στο κρεβάτι του ένας επιχειρηματίας που μένει στον ίδιο όροφο με το γιατρό. Από εκείνη τη στιγμή και η δική του ζωή μπαίνει σε θανάσιμο κίνδυνο. Έτσι αρχίζει μια συναρπαστική ιστορία μυστηρίου, αγωνίας και έρωτα, που εκτυλίσσεται στους δρόμους και τις πλατείες της ερωτικής Θεσσαλονίκης, στα «λουλουδάδικα» με τις μυρωδιές του φρεσκοκομμένου καφέ και στις ακτές της Αγίας Τριάδας. Μια ιστορία με συγκλονιστική εξέλιξη και απρόσμενο τέλος.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ 425.000 ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΪΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psychogios.gr • e-mail: info@psychogios.gr

ISBN 978-960-496-225-9

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 09274

ΔΙΑΒΑΣΩ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑΤΙ ΚΑΘΕ ΒΙΒΛΙΟ ΜΕ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ